

סוג הבחינה: א. בגרות לנבחני משנה
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: קיץ תשע"ד, 2014
מספר השאלון: 135,001108

תנ"ך

יחידת הלימוד החמישית

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה פרק אחד.
 $100 = 20 \times 5$ נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים, בלי תוספות ובלי תרגום.
מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.
- ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.
(2) התרכז בנושא. בסס את דבריך על הכתוב.

הערה: בקטעים המצולמים מן התנ"ך בא השם המפורש בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

ה ש א ל ו ת

ענה על חמש מן השאלות 1-8 (לכל שאלה — 20 נקודות).

סיפורה של רבקה

1. קרא בראשית, כ"ד, 15-25; כ"ז, 1-17.

בראשית, כ"ד, 15-25

ויהי־הוא

טו

טֶרֶם כָּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבֵּקָה יֹצֵאת אֲשֶׁר יֹלְדָה לְבִתּוֹאֵל

טז בֶּן־מִלְכָּה אִשְׁתּוֹ נָחוֹר אַחִי אַבְרָהָם וְכֵדָה עַל־שִׁכְמָהּ: וְהִנֵּעַר

טז טַבַּת מִרְאֶה מְאֹד בְּתוֹלָה וְאִישׁ לֹא יָדָעָה וַתֵּרֶד הָעֵינָה

יז וַתַּמְלֵא כֵדָה וַתַּעַל: וַיֵּרֶץ הָעֶבֶד לִקְרֹאתָהּ וַיֹּאמֶר הִגְמִיאֵנִי

יח נָא מַעֲט־מִים מִבְּדֶךְ: וַתֹּאמֶר שְׂתֵה אֲדֹנִי וַתִּמְהַר וַתֵּרֶד כֵּדָה

יט עַל־יָדָהּ וַתִּשְׁקָהּ: וַתִּכַּל לְהִשְׁקָתָהּ וַתֹּאמֶר גַּם לְגַמְלֶיךָ

כ אֲשָׂאב עַד אֲס־כָּלוּ לִשְׁתֹּת: וַתִּמְהַר וַתַּעַר כֵּדָה אֶל־הַשִּׁקָּתָהּ

כא וַתֵּרֶץ עוֹד אֶל־הַבָּאָר לְשָׂאב וַתִּשְׂאֵב לְכָל־גַּמְלָיו: וְהָאִישׁ

מִשְׁתַּאֲהָ לָהּ מַחְרִישׁ לְדַעַת הַהֲצִלִּיחַ הַיָּדָבָר אֲס־לֹא:

כב וַיְהִי כֹאֲשֶׁר כָּלוּ הַגַּמְלִים לִשְׁתֹּת וַיִּקַּח הָאִישׁ נֹזֶם זָהָב בִּקְעָה

כג מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי עֲמִידִים עַל־יָדָיָה עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם: וַיֹּאמֶר

כג בֶּת־מִי אַתְּ הַגִּידִי נָא לִי הֵיכָּה בֵּית־אָבִיךָ מְקוֹם לָנוּ לָלִין:

כד וַתֹּאמֶר אֵלָיו בֶּת־בִּתּוֹאֵל אָנֹכִי בֶּן־מִלְכָּה אֲשֶׁר יֹלְדָה לְנָחוֹר:

כה וַתֹּאמֶר אֵלָיו גִּם־תִּבֶּן גִּם־מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ גִם־מְקוֹם לָלוֹן:

א ויהי כִּי־זָקֵן
 יַעֲקֹב וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו מֵרָאִת וַיִּקְרָא אֶת־עֵשָׂו בְּנוֹ הַגָּדֹל וַיֹּאמֶר
 ב אֵלָיו בְּנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲנִנִי: וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָא זָקְנָתִי לֹא יָדַעְתִּי
 ג יוֹם מוֹתִי: וְעַתָּה שְׂאֵנָא כְּלִיךְ תְּלִיךְ וְקִשְׁתְּךָ וַצֵּא הַשָּׂדֶה
 ד וְצֹדֶה לִי צִידָה: וַעֲשֵׂה־לִּי מְטַעֲמִים כַּאֲשֶׁר אֲהַבְתִּי וְהָבִי־אָה
 ה לִי וְאָכְלָה בַּעֲבוּר תִּבְרַכְךָ נַפְשִׁי בְּטָרִם אֲמוֹת: וּרְבֵקָה שָׁמְעַת
 ו בְּדָבָר יַעֲקֹב אֶל־עֵשָׂו בְּנוֹ וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו הַשָּׂדֶה לְצֹד צִיד לְהַבִּי־אָ:
 ז וּרְבֵקָה אָמְרָה אֶל־יַעֲקֹב בְּנִה לֵאמֹר הִנֵּה שָׁמְעַתִּי אֶת־אֲבִיךָ
 ח מְדַבֵּר אֶל־עֵשָׂו אַחִיךָ לֵאמֹר: הָבִי־אָה לִי צִיד וַעֲשֵׂה־לִּי
 ט מְטַעֲמִים וְאָכְלָה וְאִבְרַכְכָּה לִפְנֵי ה': לִפְנֵי מוֹתִי: וְעַתָּה
 י בְּנִי שָׁמַע בְּקוֹלִי לֵאשֶׁר אֲנִי מֵצֹדֶה אֹתְךָ: לָךְ־נָא אֶל־הַצֹּאֵן
 יא וְקַח־לִי מִשָּׁם שְׁנֵי גְדֵי עִזִּים טָבִים וְאֶעֱשֶׂה אֹתָם מְטַעֲמִים
 יב לְאֲבִיךָ כַּאֲשֶׁר אָהֵב: וְהִבֵּאתָ לְאֲבִיךָ וְאָכַל בַּעֲבֹר אֲשֶׁר
 יג יִבְרַכְךָ לִפְנֵי מוֹתוֹ: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־רְבֵקָה אִמּוֹ הֵן עֹשֶׂה
 יד אֲחִי אִישׁ שָׂעִר וְאֲנִכִּי אִישׁ חֶלֶק: אוֹלִי יִמְשְׁנִי אָבִי וְהִיִּיתִי
 טו בְּעֵינָיו כַּמִּתְעַתֵּעַ וְהִבֵּאתִי עָלַי קָלְלָה וְלֹא בִרְכָה: וְתֹאמֶר
 טז לוֹ אִמּוֹ עָלַי קָלַלְתָּךְ בְּנִי אֲךָ שָׁמַע בְּקוֹלִי וְלָךְ קַח־לִי: וַיֵּלֶךְ
 זז וַיִּקַּח וַיָּבֵא לְאִמּוֹ וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מְטַעֲמִים כַּאֲשֶׁר אָהֵב אָבִיו:
 ח טָתַק וּרְבֵקָה אֶת־בְּגָדֵי עֵשָׂו בְּנִה הַגָּדֹל הַחֲמֹדֶת אֲשֶׁר אֹתָהּ
 ט טָבִיִּת וַתַּלְבֵּשׁ אֶת־יַעֲקֹב בְּנִה הַקָּטָן: וְאֵת עֶרְת גְּדֵי הָעִזִּים
 י הִלְבִּישָׁה עַל־יָדָיו וְעַל חֻלְקֶת צִוְּאָדָיו: וַתִּתֵּן אֶת־הַמְטַעֲמִים
 יא וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר עָשְׂתָה בְּיַד יַעֲקֹב בְּנִה:

א. (1) קרא בראשית, כ"ז, 15-25 שלפניך.

בקטע זה רבקה מצטיירת באור חיובי מאוד.

הבא מן הקטע שתי דוגמאות המבססות קביעה זו, והסבר כל אחת מהן. (8 נקודות)

(2) קרא גם בראשית, כ"ז, 1-17 שלפניך.

ההתנהגות של רבקה לפי המתואר בקטע זה מעוררת תהייה בנוגע לאמות המידה המוסריות שלה.

הסבר קביעה זו. בסס את דבריך על שתי דוגמאות מן הקטע, והסבר כל אחת מהן.

(8 נקודות)

ב. קרא גם בראשית, ל"ה, 8.

על פי המאמר "שני צעיפים" מאת פ' גלפז-פלר, בפסוק זה הסופר המקראי מְגַה בעקיפין את רבקה.

הסבר דברים אלה על פי הפסוק. (4 נקודות)

בראשית, ל"ד, 13-1

א וַיֵּצֵא דִינָה בִּתְ-לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב
 ב לְרֹאשֵׁי בְּנוֹת הָאָרֶץ: וַיֵּרָא אֹתָהּ שָׁכֵם בֶּן-חַמּוּר הַחִי נָשִׂיא
 ג הָאָרֶץ וַיִּקַּח אֹתָהּ וַיִּשְׁכַּב אִתָּהּ וַיַּעֲנֶה: וַתִּדְּבַק נַפְשׁוֹ בְּדִינָה
 ד בֶּת-יַעֲקֹב וַיֹּאחֲזֶה אֶת-הַנְּעָר וַיְדַבֵּר עַל-לֵב הַנְּעָר: וַיֹּאמֶר
 שָׁכֵם אֶל-חַמּוּר אָבִיו לֵאמֹר קַח-לִי אֶת-הַיְלִידָה הַזֹּאת לְאִשָּׁה:
 ה וַיַּעֲקֹב שָׁמַע בִּי טִמָּא אֶת-דִּינָה בִּתּוֹ וּבְנֵיו הָיוּ אֶת-מִקְנֶהוּ
 ו בִּשְׂדֵה וְהַחֲרָשׁ יַעֲקֹב עַד-בָּאָם: וַיֵּצֵא חַמּוּר אֲבִי-שָׁכֵם
 ז אֶל-יַעֲקֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ: וּבְנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ מִן-הַשָּׂדֶה כְּשִׁמְעֵם
 וַיִּתְעַצְבוּ הָאֲנָשִׁים וַיַּחֲרֵם לָהֶם מָאֵד כִּי נָבְלָה עָשָׂה בִּישְׂרָאֵל
 ח לְשָׁכֵם אֶת-בֶּת-יַעֲקֹב וְכֵן לֹא יַעֲשֶׂה: וַיְדַבֵּר חַמּוּר אִתָּם
 ט לֵאמֹר שָׁכֵם בְּנִי חֲשָׁקָה נַפְשׁוֹ בְּבָתְּכֶם תָּנוּ נָא אֹתָהּ לוֹ
 י לְאִשָּׁה: וְהַתְּחַתְּנוּ אִתָּנוּ בְּנֵיכֶם תִּתְּנוּ-לָנוּ וְאֶת-בְּנֹתֵינוּ
 יא תִּקְחוּ לָכֶם: וְאִתָּנוּ תִּשְׁבּוּ וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה לְפָנֵיכֶם שְׂבוּ וּסְחֲרוּ
 יב וְהֶאֱחֹזוּ בָּהּ: וַיֹּאמֶר שָׁכֵם אֶל-אֲבִיהּ וְאֶל-אֲחִיהּ אֲמַצְאָחִן
 יג בְּעֵינֵיכֶם וְאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי אֲתָן: הֲרָבוּ עָלַי מְאֹד מְהֵרָה
 וּמִתָּן וְאִתָּנָה כֹּאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי וְתִנּוּ-לִי אֶת-הַנְּעָר לְאִשָּׁה:
 יד וַיַּעֲנוּ בְנֵי-יַעֲקֹב אֶת-שָׁכֵם וְאֶת-חַמּוּר אֲבִיו בְּמַרְמָה וַיְדַבְּרוּ
 אֲשֶׁר טִמָּא אֶת דִּינָה אֲחֹתָם:

בראשית, ל"ד, 25-31

כה וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בַּהִיּוֹתָם כְּאֲבִים וַיִּקְחוּ שְׁנֵי
 בְנֵי-יַעֲקֹב שְׁמֻעֹן וְלֵוִי אֲחֵי דִינָה אִישׁ חֲרָבוֹ וַיָּבֹאוּ עַל-הָעִיר
 כו בָּטָח וַיַּהֲרֹגוּ כָּל-זָכָר: וְאֶת-חַמּוּר וְאֶת-שָׁכֵם בְּנוֹ הָרָגוּ לְפִי-
 כז חֶרֶב וַיִּקְחוּ אֶת-דִּינָה מִבֵּית שָׁכֵם וַיֵּצְאוּ: בְּנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ
 כח עַל-הַחֲלָלִים וַיִּבְּזוּ הָעִיר אֲשֶׁר טִמָּאוּ אֲחֹתָם: אֶת-צֹאֲנָם
 וְאֶת-בְּקָרָם וְאֶת-חֲמֹרֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר-בָּעִיר וְאֶת-אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה
 כט לָקְחוּ: וְאֶת-כָּל-חֵילָם וְאֶת-כָּל-טָפְסָם וְאֶת-נְשֵׁיהֶם שָׁבוּ וַיָּבֹאוּ
 ל וְאֶת כָּל-אֲשֶׁר בְּבֵית: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-שְׁמֻעֹן וְאֶל-לֵוִי
 עֲכֹרְתֶם אֹתִי לְהַבְאִישְׁנִי בִישָׁב הָאָרֶץ בְּכַנְעֵנִי וּבְפָדְאִי וְאֲנִי
 לא מִתִּי מִסְפָּד וְנֹאסְפֹו עָלַי וְהָפוּנִי וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי: וַיֹּאמְרוּ
 הַכֹּזֶנֶה יַעֲשֶׂה אֶת-אֲחֹתָנוּ:

א. פרשנים וחוקרים חלוקים בדעותיהם בנוגע לשאלה אם דינה נאנסה או לא.

(1) קרא פסוק 7 שלפניך.

על פי הפירוש ששכחם לא אנס את דינה, הסבר מהי "הנבלה" שעשה שכם.

(4 נקודות)

(2) קרא פסוק 7 שלפניך.

לפניך שתי דרכים לקרוא את פסוק 7, לפי המיקום של הפסיק לפני המילה "כְּשֶׁמָעַם"

או אחריה.

יש המפסקים כך: "ובני יעקב באו מן השדה, כשמעם ויתעצבו האנשים ויחר להם מאד".

ויש המפסקים כך: "ובני יעקב באו מן השדה כשמעם, ויתעצבו האנשים ויחר להם מאד".

באיזו מדרכי הפיסוק נרמזת ביקורת כלפי יעקב? נמק את דבריך.

(8 נקודות)

ב. קרא פסוקים 13, 25-31 שלפניך.

הבא מן הכתוב שני רמזים לביקורת כלפי שמעון ולוי. הסבר את דבריך. (8 נקודות)

3. קרא במדבר, כ"ז, 11-1; ל"ו, 9-1.

במדבר, כ"ז, 11-1

א ותקרבנה בנות צלפחד
ב בן-חפר בן-גלעד בן-מכיר בן-מנשה למשפחת מנשה בן-
יוסף ואלה שמות בנותיו מחלה נעה וחגלה ומלפה ותריצה:
ג ותעמדנה לפני משה ולפני אלעזר הכהן ולפני הנשיאם וכל-
ד העדה פתח אהל-מועד לאמר: אבינו מת במדבר והוא לא-
היה בתוך העדה הנועדים על-ה' בעדת-קרח כי-בחטאו
ה' ובינים לא-היו לו: למה יגרע שם-אבינו מתוך משפחתו
ה' כי אין לו בן תנה-לנו אחזה בתוך אחי אבינו: ויקרב משה
את-משפטן לפני ה':
ז ויאמר ה' אל-משה לאמר: כן בנות צלפחד דברת נתן תתן
להם אחות נחלה בתוך אחי אביהם והעברת את-נחלת
ח אביהן להן: ואל-בני ישראל תדבר לאמר איש כי-ימות ובן
ט אין לו והעברתם את-נחלתו לבתו: ואם-אין לו בת ונתתם
י את-נחלתו לאחיו: ואם-אין לו אחים ונתתם את-נחלתו
יא לאחי אביו: ואם-אין אחים לאביו ונתתם את-נחלתו לשארו
הקרב אליו ממשפחתו וירש אתה והיתנה לבני ישראל לחקת
משפט כאשר צוה ה' את-משה:

א וַיִּקְרְבוּ רֹאשֵׁי הָאָבוֹת לְמִשְׁפַּחַת בְּנֵי-גִלְעָד בֶּן-מְכִיר בֶּן-מְנַשֶּׁה
 מִמִּשְׁפַּחַת בְּנֵי יוֹסֵף וַיִּדְבְּרוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וּלְפָנֵי הַנְּשָׂאִים רֹאשֵׁי
 ב אָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמְרוּ אֶת-אֲדֹנֵי צֹוֹה: ה' לָלֶתֶת אֶת-הָאָרֶץ
 ג בְּנַחֲלָה בְּגֹזֶל לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲדֹנֵי צֹוֹה ב' ה' לָלֶתֶת אֶת-נַחֲלַת
 צֶלְפַּחַד אַחֵינוּ לְבָנָתָיו: וְהָיוּ לְאֶחָד מִבְּנֵי שְׁבָטֵי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל
 ד לְנָשִׁים וְנִגְרְעָה נַחֲלָתָן מִנַּחֲלַת אֲבֹתֵינוּ וְנוֹסֵף עַל נַחֲלַת הַמָּטָה
 ה אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם וּמִגֹּזֶל נַחֲלָתָנוּ יִגְרַע: וְאִם-יִהְיֶה הַיֵּבֶל לִבְנֵי
 ו יִשְׂרָאֵל וְנוֹסֵפָה נַחֲלָתָן עַל נַחֲלַת הַמָּטָה אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם
 ז וּמִנַּחֲלַת מָטָה אֲבֹתֵינוּ יִגְרַע נַחֲלָתָן: וַיַּעַן מֹשֶׁה אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 ח עַל-פִּי ה' לֵאמֹר בֶּן מָטָה בְּנֵי-יוֹסֵף דְּבָרִים: זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר-צִוָּה
 ה' לְבָנוֹת צֶלְפַּחַד לֵאמֹר לְטוֹב בְּעֵינֵיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים אֵךְ
 ז לְמִשְׁפַּחַת מָטָה אֲבֵיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים: וְלֹא-תִסָּב נַחֲלָה
 ח לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמָּטָה אֶל-מָטָה כִּי אִישׁ בְּנַחֲלַת מָטָה אֲבֹתָיו
 ט יִדְבְּקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וְכָל-בֵּת יִרְשֶׁת נַחֲלָה מִמָּטוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 לְאֶחָד מִמִּשְׁפַּחַת מָטָה אֲבִיהָ תִּהְיֶה לְאִשָּׁה לְמַעַן יִירָשׁוּ
 ט בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ נַחֲלַת אֲבֹתָיו: וְלֹא-תִסָּב נַחֲלָה מִמָּטָה
 לְמָטָה אַחֵר כִּי־אִישׁ בְּנַחֲלָתוֹ יִדְבְּקוּ מָטוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

א. קרא במדבר, כ"ז, 11-1 שלפניך.

לפניך קטע מפירוש רמב"ן על פסוקים 3-4:

הוצרכו לומר שלא היה בעדת קרח, לפי שעדת קרח לא היה להם חלק בארץ, וכן למתלוננים
 שבעדת קרח; כי נשמע זה בָּעָם מבית דינו של משה... ודעתי על דרך הפשט, שאמרו ככה בעבור
 כי חשבו שמשה רבנו היה שונא עדת קרח יותר מכל החטאים...

רמב"ן נותן בפירושו שתי תשובות שונות על השאלה מדוע הזכירו בנות צלפחד בפנייתן אל
 משה שאביהן לא היה בעדת קרח.

(1) מה הן שתי התשובות? (4 נקודות)

(2) קרא במדבר, כ"ז, 4 שלפניך.

איזו מן התשובות של רמב"ן, לדעתך, פסוק זה מחזק? נמק את דבריך. (8 נקודות)

ב. קרא במדבר, כ"ז, 11-6; ל"ו, 6-9 שלפניך.

על פי שני הקטעים, לבנות צלפחד ניתן היתר לרשת את נחלת אביהן אם אין לו בנים.

(1) מה מוסיף הצו במדבר, ל"ו, 6-9 על חוקת המשפט שבמדבר, כ"ז?

בסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)

(2) איזו משתי הפסיקות האלה מעניקה יותר עצמאות לנשים?

הסבר, ונמק את דבריך. (4 נקודות)

4. קרא יהושע, ב', 17-1; 22-24.

יהושע, ב', 17-1

א וישלח יהושע בן־נון מן־השָׁטִים שְׁנַיִם אַנְשִׁים מִרְגָּלִים חָרָשׁ
 לֵאמֹר לְכוּ רְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־יְרִיחוֹ וְיָבֹאוּ בֵּית אִשָּׁה
 ב זֹנָה וְשָׁמָּה רָחַב וְיִשְׁכְּבוּ־שָׁמָּה: וַיֹּאמֶר לְמַלְךְ יְרִיחוֹ לֵאמֹר
 הִנֵּה אַנְשִׁים בָּאוּ הֵנָּה הַלֵּילָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַחֲפֹר אֶת־הָאָרֶץ:
 ג וישלח מלך יריחו אל־רחב לֵאמֹר הֲוֹצִיָּאִי הָאֲנָשִׁים הַבָּאִים
 ד אֵלֶיךָ אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבִיתְךָ כִּי לַחֲפֹר אֶת־כָּל־הָאָרֶץ בָּאוּ: וַתִּקַּח
 ה האשה אֶת־שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים וַתַּצְפֵּנוּ וַתֹּאמֶר כֵּן בָּאוּ אֵלַי
 ה האנשים וְלֹא יָדַעְתִּי מֵאִין הֵמָּה: וַיְהִי הַשָּׁעַר לִסְגֹּר בַּחֹשֶׁךְ
 וְהָאֲנָשִׁים יָצְאוּ לֹא יָדַעְתִּי אָנָּה הִלְכוּ הָאֲנָשִׁים רֹדְפוֹ מֵהָר
 ו אַחֲרֵיהֶם כִּי תִשְׁגֹּסוּ: וְהָיָא הָעֵלְתָם הַגָּגָה וַתִּטְמְנֶנּוּ בִּפְשָׁתִי
 ז הָעֵץ הָעֲרֻכּוֹת לֵה עַל־הַגָּג: וְהָאֲנָשִׁים רֹדְפוֹ אַחֲרֵיהֶם דֶּרֶךְ
 הַיַּרְדֵּן עַל הַמַּעְבְּרוֹת וְהַשָּׁעַר סָגְרוּ אַחֲרָי כַּאֲשֶׁר יָצְאוּ
 ח הַרְדָּפִים אַחֲרֵיהֶם: וְהִמָּה טָרַם וַיִּשְׁכְּבוּ וְהָיָא עֲלֵתָה עֲלֵיהֶם
 ט עַל־הַגָּג: וַתֹּאמֶר אֶל־הָאֲנָשִׁים יָדַעְתִּי כִּי־נָתַן ה' לָכֶם
 י אֶת־הָאָרֶץ וְכִי־נִפְלָא אִימַתְכֶם עָלֵינוּ וְכִי נִמְגֹו כָּל־יֹשְׁבֵי
 י הארץ מִפְּנִיכֶם: כִּי שָׁמַעְנוּ אֶת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ ה' אֶת־מִי
 יס־סוּף מִפְּנִיכֶם בְּצִאתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְאֲשֶׁר עָשִׂיתֶם לִשְׁנֵי מַלְכֵי
 יא הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר בַּעֲבֹר הַיַּרְדֵּן לְסִיחֹן וּלְעֹג אֲשֶׁר הִחְרַמְתֶּם
 יא אוֹתָם: וְנִשְׁמַע וַיָּמָס לְבָבָנוּ וְלֹא־קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ
 יב מִפְּנִיכֶם כִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־
 יב הָאָרֶץ מִתַּחַת: וַעֲתָה הִשְׁבַּע־נָא לִי בִּה' כִּי־עָשִׂיתִי עִמָּכֶם
 יג חֶסֶד וַעֲשִׂיתֶם גַּם־אֵתֶם עִם־בֵּית אָבִי חֶסֶד וְנִתַּתֶּם לִי אוֹת
 יג אֱמֹת: וְהִחִיתֶם אֶת־אָבִי וְאֶת־אִמִּי וְאֶת־אָחִי וְאֶת־אֲחֹתִי
 יד וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם וְהִצַּלְתֶּם אֶת־נַפְשֹׁתֵינוּ מִמוֹת: וַיֹּאמְרוּ
 לֵה הָאֲנָשִׁים נַפְשֵׁנוּ תַּחְתִּיכֶם לְמוֹת אִם לֹא תִגִּידוּ אֶת־
 יד דְּבָרֵנוּ זֶה וְהָיָה בְּתֵת־ה' לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ וְעָשִׂינוּ עִמָּךְ חֶסֶד
 טו וְאֱמֹת: וַתֹּרְדֶם בַּחֲבֵל בְּעַד הַחֲלוֹן כִּי בֵּיתָה בְּקִיר הַחוּמָּה
 טו וּבְחוּמָּה הִיא יוֹשֶׁבֶת: וַתֹּאמֶר לָהֶם הִהֲרָה לָכוּ פֶן־יִפְגְּעוּ
 כ בָּכֶם הַרְדָּפִים וְנִחַבְתֶּם שָׁמָּה שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד שׁוּב הַרְדָּפִים
 כ וְאַחֵר תִּלְכוּ לְדַרְכְּכֶם: וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הָאֲנָשִׁים נָקִים אָנַחְנוּ
 מִשְׁבַּעְתְּךָ הַזֶּה אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ:

יהושע, ב', 22-24

כב וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ הָהָרָה וַיֵּשְׁבוּ שָׁם שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד־שָׁבוּ הָרָדְפִים
כג וַיִּבְקְשׁוּ הָרָדְפִים בְּכָל־הַדֶּרֶךְ וְלֹא מָצְאוּ: וַיָּשְׁבוּ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים
וַיֵּרְדּוּ מֵהָהָר וַיַּעֲבְרוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נֹון וַיְסַפְּרוּ־
ד לוֹ אֵת כָּל־הַמַּעֲשֹׂת אוֹתָם: וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ כִּי־נָתַן
ה' בְּיָדֵנוּ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְגַם־נִמְצְאוּ כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
מִפְּנֵינוּ:

א. קרא פסוק 1 שלפניך ואת דברי מלבי"ם על פסוק זה:

על ידי שהיה 'שמה רחב' מפורסמת בשמה אצל גדולי הארץ... נגלו לה סתרי גדולי הארץ וסודותיהם, ואצלה יחקורו כל הנעשה בארץ, ולכן לא הלכו לשום מקום רק 'וישכבו שמה'.

(1) נוכח ההוראות של יהושע למרגלים, איזה קושי מעורר פסוק 1, וכיצד פירוש מלבי"ם

פותר קושי זה? הסבר. (8 נקודות)

(2) מלבי"ם מוצא חיזוק לדבריו בפירוש השם 'רחב'.

הסבר קביעה זו. (2 נקודות)

ב. קרא פסוקים 9-17; 22-24 שלפניך.

(1) לפי פסוקים 9-11 רחב מוסרת מידע ליהושע באמצעות המרגלים.

לדעת זקוביץ ("הזוג המוזר", הרצאה מצולמת) ממידע זה משתמעת אירוניה כלפי יהושע.

ציין מהו המידע, והסבר, באמצעות מידע זה, את האירוניה שמשמעת מדברי רחב

כלפי יהושע. (6 נקודות)

(2) מה הייתה המטרה העיקרית של רחב בהצלת המרגלים? בסס את דבריך על הכתוב.

(4 נקודות)

שופטים, ד', 4-11

ד וּדְבוּרָה אִשָּׁה נְבִיאָה אֵשֶׁת לַפִּידוֹת הָיָא שְׁפָטָה אֶת־יִשְׂרָאֵל
ה בָּעֵת הַהִיא: וְהָיָא יוֹשֶׁבֶת תַּחַת־הַמֶּדֶר דְּבוּרָה בֵּין הָרָמָה וּבֵין
בֵּית־אֵל בְּהַר אֶפְרַיִם וַיַּעַל אֵלֶיהָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפָּט:
ו וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְבָרֵךְ בֶּן־אֲבִינֵעַם מִקְדָּשׁ נִפְתָּלִי וַתֹּאמֶר
אֵלָיו הֲלֹא־צִוָּה ה' אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל לֵךְ וּמִשְׁכַּת בְּהַר תְּבוּר
וּלְקַחַת עִמָּךְ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ מִבְּנֵי נִפְתָּלִי וּמִבְּנֵי זְבֻלֹן:
ז וּמִשְׁכַּתִּי אֵלָיוֹךְ אֶל־נַחֵל קִישּׁוֹן אֶת־סִיסְרָא שֹׂר־צָבָא יָבִין
ח וְאֶת־רַכְבּוֹ וְאֶת־הַמוֹנֵה וְנִתְּתִיהוּ בִידְךָ: וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ בָּרֵךְ
ט אֶם־תִּלְכִּי עִמִּי וְהִלַּכְתִּי וְאֶם־לֹא תִלְכִּי עִמִּי לֹא אֵלֶיךָ: וַתֹּאמֶר
הֵלֶךְ אֵלֶיךָ עִמָּךְ אִפְסָ כִּי לֹא תִהְיֶה תַפְאֲרֶתְךָ עַל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
אָתָּה הוֹלֵךְ כִּי בִיד־אִשָּׁה יִמְכֹּר ה' אֶת־סִיסְרָא וְתִקַּם
י דְּבוּרָה וְתִלָּךְ עִם־בָּרֵךְ קְדָשָׁה: וַיִּזְעַק בָּרֵךְ אֶת־זְבֻלֹן וְאֶת־
נִפְתָּלִי קְדָשָׁה וַיַּעַל בָּרְגֻלָיו עֲשֶׂרֶת אֲלָפֵי אִישׁ וַתַּעַל עִמּוֹ
יא דְּבוּרָה: וַחֲבֵר הַקִּינִי נִפְרֹד מִקֵּץ מִבְּנֵי חֶבֶב חֲתָן מֹשֶׁה וַיֵּט
אֹהֶלוֹ עַד־אֵלּוֹן בְּצַעְנָנִים אֲשֶׁר אֶת־קְדָשׁ:

בְּצַעְנָנִים

שופטים, ד', 17-22

וּסִיסְרָא נָס
בָּרְגֻלָיו אֶל־אֹהֶל יַעַל אֵשֶׁת חֲבֵר הַקִּינִי כִי שָׁלוֹם בֵּין יָבִין
יח מֶלֶךְ־חֲצוֹר וּבֵין בֵּית חֲבֵר הַקִּינִי: וַתֵּצֵא יַעַל לְקִרְאֵת סִיסְרָא
וַתֹּאמֶר אֵלָיו סוּרָה אֲדֹנִי סוּרָה אֵלַי אֶל־תִּירָא וַיִּסַּר אֵלֶיהָ
יט הָאֹהֶלָה וַתִּכְסְּהוּ בִשְׂמִיכָה: וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי־נָא מַעֲט־
מַיִם כִּי צָמָתִי וַתַּפְתָּח אֶת־נְאוֹד הַחֶלֶב וַתִּשְׁקֶהוּ וַתִּכְסְּהוּ:
כ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עֲמֹד פָּתַח הָאֹהֶל וְהִיא אֶם־אִישׁ יָבֹא וּשְׂאֵלְךָ
כא וַאֲמֹר הִישָׁפָה אִישׁ וַאֲמַרְתְּ אֵין: וַתִּקַּח יַעַל אֵשֶׁת־חֲבֵר
אֶת־יֵתֶד הָאֹהֶל וַתִּשֶׂם אֶת־הַמִּקְבֶּת בִּידָהּ וַתִּבּוֹא אֵלָיו
בְּלֹאט וַתִּתְקַע אֶת־הַיֵּתֶד בְּרַקְתּוֹ וַתַּצְנַח בָּאָדָם וְהוּא־
כב נָרַדָּם וַיַּעַף וַיָּמָת: וְהִנֵּה בָרֵךְ רֹדֵף אֶת־סִיסְרָא וַתֵּצֵא
יַעַל לְקִרְאָתוֹ וַתֹּאמֶר לוֹ לֵךְ וְאַרְאֶךָ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר־
אָתָּה מִבְּקָשׁ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וְהִנֵּה סִיסְרָא נָפַל מֵת וְהַיֵּתֶד
בְּרַקְתּוֹ:

שופטים, ה', 24-27

כד
יָעַל אֶשֶׁת חֲבֵר הַקִּינִי מִנְשִׁים
כה
בָּאֵהָל תִּבְרֹךְ: מִים שָׁאֵל חֶלֶב
כו
נִתְּנָה בְּסַפֵּל אֲדִירִים הִקְרִיבָה חֲמָאָה: יָדָהּ
לִיתֵד תִּשְׁלַחנָה וַיִּמְנָה לְהַלְמוֹת
עַמִּלִּים וְהַלְמָה סִיסְרָא מַחֲקָה רֹאשׁוֹ וּמַחֲצֶה
כו
וַחֲלָפָה רִקְתּוּ: בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפַל
שָׁכַב בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפַל בְּאֶשֶׁר
כָּרַע שָׁם נָפַל שְׂדוּד:

א. (1) קרא את הקטע משופטים ד', 4-11 שלפניך, שבו דבורה מגיבה על בקשת ברק שהיא

תצטרף אליו למלחמה בסיסרא.

אפשר לפרש את דברי דבורה בפסוק 9 כדברי נבואה, ואפשר לפרשם כתגובה ישירה

על הבקשה להצטרף לגיבור מלחמה.

הסבר את הפסוק על פי כל אחת מן האפשרויות. (8 נקודות)

(2) קרא שופטים, ה', 24 שלפניך.

הסבר כיצד החזרה המשולשת על המילה אישה שבפסוק זה עשויה לתמוך באחד

מן הפירושים הנזכרים בסעיף (1). (5 נקודות)

ב. יש הטוענים כי יעל משכה את סיסרא לאוהלה בעזרת פיתוי מיני.

קרא שופטים, ד', 18-21; ה', 24-27.

האם, לדעתך, אפשר לבסס טענה זו על פי כל אחד מן הקטעים?

הסבר את דבריך, ובסס אותם על כל אחד מן הקטעים. (7 נקודות)

6. קרא שמואל א, כ"ה, 18-42.

יח וַתִּמְהַר אֲבוּגִיל וַתִּקַּח מֵאֵתִים לֶחֶם וּשְׁנַיִם נֶבִלִים - אֲבִיגַיִל
 עֲשׂוֹיֹת זֶן וְחֹמֶשׁ צֶאֱן עֲשׂוֹת וְחֹמֶשׁ סָאִים קָלִי וּמֵאָה צִמְקִים
 יט וּמֵאֵתִים דְּבָלִים וְתִשָּׁם עַל-הַחֲמֹרִים: וַתֹּאמֶר לְנַעֲרֶיהָ עֲבְרוּ
 כ לִפְנֵי הַנָּנִי אַחֲרֵיכֶם בָּאָה וּלְאִישָׁהּ נָבֵל לֹא הִגִּידָהּ: וְהִיא הִיא
 כב רָכַבְתָּ עַל-הַחֲמֹר וַיִּלְדֶּת בְּסֹתֵר הַהָר וְהָנָה דֹּד וְאֲנִשְׁיוֹ
 כא יָרְדִים לְקִרְאָתָהּ וַתִּפְגַּשׁ אֹתָם: וְדֹד אָמַר אֶךְ לְשָׁקֶר שְׁמַרְתִּי
 אֶת-כָּל-אִשָּׁר לָזֶה בַּמִּדְבָּר וְלֹא-נִפְקַד מִכָּל-אִשָּׁר-לוֹ מֵאוֹמָה
 כב וַיֹּשֶׁב-לִי רַעַה תַּחַת טֹבָה: כֹּה-יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים לְאִיבֵי דֹד וְכֹה
 יִסִּיף אִם-אֲשָׁאִיר מִכָּל-אִשָּׁר-לוֹ עַד-אֹזֶר הַבֶּקֶר מִשְׁתֵּין
 כג בְּקִיד: וַתֵּרָא אֲבִיגַיִל אֶת-דָּוִד וַתִּמְהַר וַתֵּרֶד מֵעַל הַחֲמֹר
 כד וַתִּפֹּל לְאַפֵּי דָוִד עַל-פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתַּחוּ אָרֶץ: וַתִּפֹּל עַל-דִּגְלָיו
 וַתֹּאמֶר בִּי-אֲנִי אֲדֹנִי הָעוֹן וַתִּדְּבַר-נָא אִמְתָּךְ בְּאֻזְנֶךָ וּשְׁמַע
 כה אֶת דְּבָרֵי אִמְתָּךְ: אֶל-נָא יֵשִׁים אֲדֹנִי אֶת-לִבּוֹ אֶל-אִישׁ
 הַבָּלִיעַל הַזֶּה עַל-נָבֵל כִּי כִשְׁמוֹ כֶּן-הוּא נָבֵל שְׁמוֹ וְנָבֵלָה
 עִמּוֹ וְאֲנִי אִמְתָּךְ לֹא רָאִיתִי אֶת-נַעֲרֵי אֲדֹנִי אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ:
 כו וְעַתָּה אֲדֹנִי חִי-הֵאָּה וְחִי-נַפְשְׁךָ אֲשֶׁר מִנְעַךְ הֵאָּה מִבּוֹא
 בַּדְּמִים: וְהוֹשַׁע יָדְךָ לָךְ וְעַתָּה יִהְיוּ כְנָבֵל אֵיבֶיךָ וְהַמְבַקְשִׁים
 כז אֶל-אֲדֹנִי רַעַה: וְעַתָּה הַבְּרָכָה הַזֹּאת אֲשֶׁר-הֵבִיא שְׁפַחְתְּךָ
 כח לְאֲדֹנִי וְנִתְּנָה לְנַעֲרִים הַמִּתְהַלְכִּים בְּרַגְלֵי אֲדֹנִי: שֵׁא נָא
 לִפְשָׁע אִמְתָּךְ כִּי-עָשָׂה יַעֲשֶׂה הֵאָּה לְאֲדֹנִי בֵּית נֶאֱמָן כִּי-
 כט מִלְחָמוֹת הֵאָּה אֲדֹנִי נִלְחָם וְרַעַה לֹא-תִמְצָא בְךָ מִיָּמֶיךָ: וַיִּקַּם
 אָדָם לְרֹדְפֶךָ וּלְבַקֵּשׁ אֶת-נַפְשְׁךָ וְהִיתָה נֶפֶשׁ אֲדֹנִי צְרוּרָה
 ל בְּצִרוֹר הַחַיִּים אֶת הֵאָּה אֱלֹהֶיךָ וְאֶת נֶפֶשׁ אֵיבֶיךָ יִקְלַעְנָה
 ל בַּתֹּךְ כֶּף הַקָּלַע: וְהִיא כִּי-יַעֲשֶׂה הֵאָּה לְאֲדֹנִי כָּל אֲשֶׁר-
 לא דִּבֶּר אֶת-הַטּוֹבָה עֲלֶיךָ וְצוּךְ לְנָגִיד עַל-יִשְׂרָאֵל: וְלֹא
 תִהְיֶה זֹאת לְךָ לְפֹקֵה וּלְמַכְשׁוֹל לֵב לְאֲדֹנִי וּלְשִׁפְךָ-דָּם
 חָנָם וּלְהוֹשִׁיעַ אֲדֹנִי לוֹ וְהֵיטֵב הֵאָּה לְאֲדֹנִי וְזָכַרְתָּ אֶת-
 לב אִמְתָּךְ: וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאֲבִיגַיִל בְּרוּךְ הֵאָּה אֱלֹהֵי

לג יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שָׁלַח הַיּוֹם הַזֶּה לִקְרָאתִי: וּבְרוּךְ טַעֲמֶךָ
 וּבְרוּכָה אַתָּה אֲשֶׁר כָּלַתְנִי הַיּוֹם הַזֶּה מִבּוֹא בְּדַמִּים וְהִשָּׁע יָדִי
 לד לִי: וְאוֹלָם חַי־הָאֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִנְעַנִּי מִהֲרַע אֹתְךָ
 כִּי לֹאֲלִי מִהֲרַתָּ וּתְבִאֲתִי לִקְרָאתִי כִּי אֶסְנוֹתָר לְנָבֶל עַד-
 ותבא את
 לה אֹדֶר הַבֶּקֶר מִשְׁתִּין בְּקִיר: וַיִּקַּח דָּוִד מִיָּדָה אֶת אֲשֶׁר-הִבִּיֶּאֱהָ
 לוֹ וְלֹא אָמַר עָלַי לְשָׁלוֹם לְבִיתְךָ רָאִי שְׁמַעְתִּי בְּקוֹלְךָ וְאִשָּׁא
 לו פָּנִיךָ: וּתְבֹא אֲבִיגַיִל וְאֶל-נָבֶל וְהִנֵּה-לוֹ מִשְׁתָּה בְּבֵיתוֹ
 כְּמִשְׁתָּה הַמֶּלֶךְ וְלֵב נָבֶל טוֹב עָלָיו וְהוּא שָׂכַר עַד-מָאֵד וְלֹא-
 לו הִגִּידָהּ לוֹ דְּבַר קֶטֶץ וּגְדוֹל עַד-אֹדֶר הַבֶּקֶר: וַיְהִי בַּבֶּקֶר בַּעֲצַת
 הַיֵּיזָן מִנָּבֶל וַתִּגְדֹּל-לוֹ אִשְׁתּוֹ אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיָּמָת לְבֹ
 לה בְּקִרְבּוֹ וְהוּא הָיָה לְאָבֶן: וַיְהִי כַּעֲשֶׂרֶת הַיָּמִים וַיָּגֵף ה' אֶת-
 לט נָבֶל וַיָּמָת: וַיִּשְׁמַע דָּוִד כִּי-מָת נָבֶל וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ ה' אֲשֶׁר
 רָב אֶת-רִיב חֲרָפְתִּי מִיַּד נָבֶל וְאֶת-עַבְדּוֹ חֲשָׁךְ מֵרֵעָה וְאֵת
 רַעַת נָבֶל הִשִּׁיב ה' בְּרָאשׁוֹ וַיִּשְׁלַח דָּוִד וַיְדַבֵּר בְּאֲבִיגַיִל
 מ לְקַחְתָּהּ לוֹ לְאִשָּׁה: וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִד אֶל-אֲבִיגַיִל הַכַּרְמֶלָה
 וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ לֵאמֹר דָּוִד שָׁלַחְנוּ אֵלֶיךָ לְקַחְתָּךְ לוֹ לְאִשָּׁה:
 מא וְתָקַם וַתִּשְׁתַּחֲוֶה אֶפְסִים אֶרְצָה וַתֹּאמֶר הִנֵּה אִמְתְּךָ לְשִׁפְחָה
 מב לְרַחֵץ רַגְלֵי עַבְדֵי אֲדֹנָי: וַתִּמְהַר וַתָּקַם אֲבִיגַיִל וַתַּרְכֹּב עַל-
 הַחֲמֹר וַחֲמִשׁ נַעֲרֹתֶיהָ הֵחֵלְכָתָּ לְרַגְלָהּ וַתֵּלֶךְ אַחֲרָי מִלְּאֲכֵי
 דָּוִד וַתֵּהִי-לוֹ לְאִשָּׁה:

א. קרא פסוקים 18-27 בקטע שלפניך.

הבא מן הקטע שלושה אמצעים שנקטה אביגיל כדי להרגיע את הזעם של דוד, והסבר כל אמצעי. בסס את דבריך על הכתוב. (6 נקודות)

ב. (1) הסבר את הנימוק הערכי ואת הנימוק התועלת להימנע משפיכות דם, שמעלה אביגיל לפני דוד, לפי פסוקים 26-31. (8 נקודות)

(2) קרא פסוקים 36-42 בקטע שלפניך.

יש הטוענים שבקטע זה באות לידי ביטוי חכמתה וטוב לבה של אביגיל, ויש הטוענים שהקטע מלמד על הערמוניות שלה.

איזו מן הטענות תואמת, לדעתך, את דמותה של אביגיל לפי קטע זה?
 הסבר, ובסס את דבריך על ראיה אחת מן הקטע. (6 נקודות)

7. קרא שמואל ב, כ', 15-22.

טו ויבאו ויצרו עליו באבלה בית המעכה וישפכו סללה
 טז אל-העיר ותעמד בחל וכל-העם אשר את-יואב משחיתם
 להפיל החומה: ותקרא אשה חכמה מן-העיר שמעו שמעו
 יז אמרו-נא אל-יואב קרב עד-הנה ואדברה אליך: ויקרב
 אליה ותאמר האשה האתה יואב ויאמר אני ותאמר לו
 יח שמע דברי אמתך ויאמר שמע אנכי: ותאמר לאמר דבר
 יט ידברו בראשנה לאמר שאל ישאלו באבל וכן התמו: אנכי
 שלמי אמוני ישראל אתה מבקש להמית עיר ואם בישראל
 כ למה תבלע נחלת ה': ויען יואב ויאמר
 כא חלילה חלילה לי אם-אבלע ואם-אשחית: לא-כן הדבר כי
 איש מהר אפרים שבע בן-בכרי שמו נשא ידו במלך בדוד
 תנו-אתו לבדו ואלכה מעל העיר ותאמר האשה אל-יואב
 כב הנה ראשו משלך אליך בעד החומה: ותבוא האשה אל-כל-
 העם בחכמתה ויכרתו את-ראש שבע בן-בכרי וישלכו אל-
 יואב ויתקע בשפך ויפצו מעל-העיר איש לאהליו ויואב
 שב ירושלים אל-המלך:

א. לפניך דברים מן המאמר של ג' שטראוס, "שלוש נשים חכמות בספר שמואל":

... תשובתו של יואב [בפסוקים 20-21] עדיין אינה מפיגה את חששם של התושבים...

(1) מה היה החשש של תושבי אבל בית המעכה? בסס את דברך על הכתוב. (5 נקודות)

(2) האישה החכמה נענית לבקשה של יואב, אך בו בזמן פועלת כדי להסיר את

החשש של תושבי אבל בית המעכה.

הסבר קביעה זו, ובסס אותה על הכתוב. (7 נקודות)

ב. ג' שטראוס טוען כי שלוש נשים חכמות — אביגיל, האישה התקועית והאישה מאבל

בית המעכה — פעלו למען אותה מטרה.

(1) מהי המטרה? (2 נקודות)

(2) הדגם, על פי המאמר, כיצד השיגה כל אחת מן הנשים מטרה זו. (6 נקודות)

שים לב: המשך הבחינה בעמוד 16.

ח וַיְהִי הַיּוֹם וַיַּעֲבֹד אֱלֹהֵי שׁוֹנֵם
 וּשְׁם אִשָּׁה גְדוֹלָה וַתַּחֲזֹק-בּוֹ לֹאכַל-לֶחֶם וַיְהִי מְדִי עֲבָדוֹ יֹסֵר
 ט שְׁמָה לֹאכַל-לֶחֶם: וַתֹּאמֶר אֶל-אִשָּׁה הִנֵּה-נָא יֹדְעֵתִי כִּי
 י אִישׁ אֱלֹהִים קָדוֹשׁ הוּא עֹבֵר עָלֵינוּ תָּמִיד: נַעֲשֶׂה-נָּא עֲלֵיתָ-
 קִיר קִטְנָה וְנִשְׁמִים לוֹ שֵׁם מִטָּה וּשְׁלַחַן וּכְסֵא וּמִנּוּרָה וְהִיהָ
 יא בְּבֵאוֹ אֵלֵינוּ יֹסֵר שְׁמָה: וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹא שְׁמָה וַיֹּסֵר אֶל-
 יב הָעֲלִיָּה וַיִּשְׁכַּב שְׁמָה: וַיֹּאמֶר אֶל-גִּיחִזִּי נַעֲרוֹ קְרָא לְשׁוֹנְמִית
 יג הַזֹּאת וַיִּקְרָא-לָהּ וַתַּעֲמֹד לִפְנָיו: וַיֹּאמֶר לוֹ אִמְרָנָא אֱלִיָּה
 הִנֵּה חָרַדְתָּ אֵלֵינוּ אֶת-כָּל-הַחֲרָדָה הַזֹּאת מֶה לַעֲשׂוֹת לָךְ
 הִישׁ לְדַבֵּר-לָךְ אֶל-הַמֶּלֶךְ אוֹ אֶל-שֵׁר הַעֲבָא וַתֹּאמֶר בְּתוֹךְ
 יד עַמִּי אֲנִכִּי יֹשֶׁבֶת: וַיֹּאמֶר וּמָה לַעֲשׂוֹת לָהּ וַיֹּאמֶר גִּיחִזִּי אֲבֹל
 טו בֶּן אֵין-לָהּ וְאִשָּׁה זָקֵן: וַיֹּאמֶר קְרָא-לָהּ וַיִּקְרָא-לָהּ וַתַּעֲמֹד
 טז בִּפְתָח: וַיֹּאמֶר לְמוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת חִיָּה אֲתִי חֲבִיקָת בֶּן וַתֹּאמֶר
 יז אֶל-אֲדֹנָי אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל-תִּכְבֹּב בְּשַׁפְּחָתְךָ: וַתַּהַר הָאִשָּׁה
 וַתֵּלֶד בֶּן לְמוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת חִיָּה אֲשֶׁר-דִּבֶּר אֱלִיָּה אֱלֹהֵי שׁוֹנֵם:
 יח וַיִּגְדַּל הַיֵּלֶד וַיְהִי הַיּוֹם וַיֵּצֵא אֶל-אֲבִיו אֶל-הַקְּצֵרִים: וַיֹּאמֶר
 יט אֶל-אֲבִיו רֹאשִׁי וְרֹאשִׁי וַיֹּאמֶר אֶל-הַנָּעַר שָׂאֵהוּ אֶל-אִמּוֹ:
 כ וַיִּשְׂאֵהוּ וַיָּבִיֵּאֵהוּ אֶל-אִמּוֹ וַיֵּשֶׁב עַל-בִּרְכֵּיהָ עַד-הַצֹּהָרִים
 כא וַיָּמָת: וַתַּעַל וַתִּשְׁכַּבְּהוּ עַל-מִטַּת אִישׁ הָאֱלֹהִים וַתִּסְגֹּד בַּעֲדוֹ
 כב וַתֵּצֵא: וַתִּקְרָא אֶל-אִשָּׁה וַתֹּאמֶר שְׁלַחָה נָא לִּי אֶחָד מִן-
 הַנְּעָרִים וְאַחַת הָאֲתָנּוֹת וְאֲרוּצָה עַד-אִישׁ הָאֱלֹהִים וְאִשׁוּבָה:
 כג וַיֹּאמֶר מְדוּעַ אֲתִי הִלַּכְתִּי אֵלָיו הַיּוֹם לֹא-חָדָשׁ וְלֹא שֶׁבַת
 כד וַתֹּאמֶר שְׁלוֹם: וַתַּחֲבֹשׁ הָאֲתָנָן וַתֹּאמֶר אֶל-נַעֲרָה נְהַג וְלָךְ
 כה אֶל-תַּעֲצֵר-לִי לְרֹכֵב כִּי אֶסְ-אֲמַרְתִּי לָךְ: וַתֵּלֶךְ וַתָּבֹא אֶל-
 אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל-הַכְּרֵמֶל וַיְהִי כִּרְאוֹת אִישׁ-הָאֱלֹהִים
 כו אֹתָהּ מִנֶּגֶד וַיֹּאמֶר אֶל-גִּיחִזִּי נַעֲרוֹ הִנֵּה הַשׁוֹנְמִית הַלֹּז: עֲתָה
 רוֹץ-נָא לִקְרָאתָהּ וְאִמְרָ-לָהּ הַשְׁלוֹם לָךְ הַשְׁלוֹם לְאִישְׁךָ
 כז הַשְׁלוֹם לְיֶלֶד וַתֹּאמֶר שְׁלוֹם: וַתָּבֹא אֶל-אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל-

את

את הלכת

הָהָר וּתְחַזֹּק בְּרַגְלָיו וַיִּגֶשׁ גִּיחָזִי לַהֲדַפָּה וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים
הֲרִפָּה-לָּהּ כִּי-נִפְשָׁה מְרֵה-לָּהּ וְהָאֱלֹהִים מִמֶּנִּי וְלֹא הָגִיד
כח לִי: וַתֹּאמֶר הַשְׂאֵלְתִּי בֶן מֵאֵת אֲדָנִי הֲלֹא אֲמַרְתִּי לֹא תִשְׁלַח
כט אֹתִי: וַיֹּאמֶר לְגִיחָזִי חָגֹר מֵתִינֶךָ וְקַח מִשְׁעֻנָּתִי בִידְךָ וְלֶךְ כִּי-
תִמְצָא אִישׁ לֹא תִבְרַכְנּוּ וְכִי-יִבְרַכְךָ אִישׁ לֹא תִעֲנֶנּוּ וְשִׁמַּת
ל מִשְׁעֻנָּתִי עַל-פְּנֵי הַנָּעֹר: וַתֹּאמֶר אִם הַנָּעֹר חִי-הֵן וְחִי-נִפְשָׁךְ
לא אִם-אֲעֻזְבְּךָ וְיָקָם וְיֵלֶךְ אַחֲרֶיהָ: וְגִחָזִי עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשֶׁם אֶת-
הַמִּשְׁעֻנָּתַי עַל-פְּנֵי הַנָּעֹר וַאֲיֵן קוֹל וַאֲיֵן קֶשֶׁב וַיֵּשֶׁב לִקְרֹאתוֹ
לב וַיִּגְדְּלוּ לֵאמֹר לֹא הָקִיץ הַנָּעֹר: וַיָּבֹא אֱלִישֶׁע הַבִּיתָה וְהִנֵּה
לג הַנָּעֹר מֵת מִשְׁכָּב עַל-מִטָּתוֹ: וַיָּבֹא וַיִּסְגֹּר הַדֶּלֶת בַּעַד שְׁנֵיהֶם
לד וַיִּתְּפֹלל אֶל-הָאֱלֹהִים: וַיַּעַל וַיִּשְׁכַּב עַל-הַיֶּלֶד וַיִּשֶׁם פִּי עַל-פִּיו
וַיַּעֲיִנוּ עַל-עֵינָיו וְכַפָּיו עַל-כַּפּוֹ וַיִּגְהַר עָלָיו וַיַּחֵם בְּשֹׁר הַיֶּלֶד:
לה וַיֵּשֶׁב וַיֵּלֶךְ בְּבֵית אַחַת הַנָּה וְאַחַת הַנָּה וַיַּעַל וַיִּגְהַר עָלָיו וַיִּזְוֹר
לו הַנָּעֹר עַד-שֶׁבַע פְּעָמִים וַיִּפְקַח הַנָּעֹר אֶת-עֵינָיו: וַיִּקְרָא אֶל-
גִּיחָזִי וַיֹּאמֶר קְרֹא אֶל-הַשְּׁנַמִּית הַזֹּאת וַיִּקְרָאָהּ וַתָּבֹא אֵלָיו
לז וַיֹּאמֶר שְׂאִי בִנְךָ: וַתָּבֹא וַתִּפֹּל עַל-רַגְלָיו וַתִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה
וַתִּשָּׂא אֶת-בְּנָהּ וַתִּצָּא:

בקטע שלפניך מתוארת אישה עצמאית, הפועלת על פי מחשבותיה והבנתה.

הבא לקביעה זו ארבע ראיות: שתי ראיות מפסוקים 8-17 ושתי ראיות מפסוקים 18-37.

הסבר כל ראייה שהבאת.

בהצלחה!